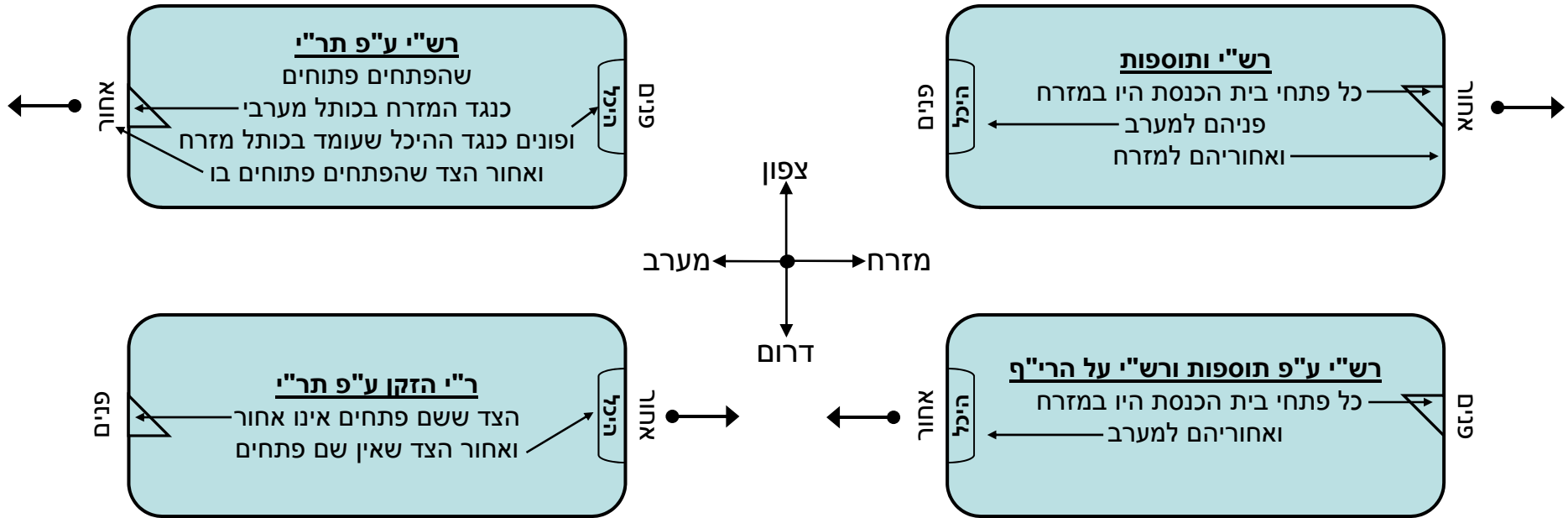

אמר רב הונא: כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע

אמר אביי: לא אמרן אלא דלא מהדר אפיה לבי כנישתא, אבל מהדר אפיה לבי כנישתא - לית לן בה

נקרא רשע מפני שלשה דברים:

(א) מפני שכולם בפנים והוא מבחוץ (ב) שאותם שבבהכ"נ מתפללין כלפי ההיכל והוא אחוריו כלפי ההיכל (ג) שאחוריו כלפי בית הכנסת

נקרא רשע מפני שני דברים:

(א) מפני שכל הצבור בפנים והוא מבחוץ (ב) מפני שאחוריו כלפי בהכ"נ

דאמר רבי יהושע בן לוי: אסור לו לאדם שיעבור אחורי בית הכנסת בשעה שהצבור מתפללין

אמר אביי: ולא אמרן אלא דליכא פתחא אחרינא, אבל איכא פתחא אחרינא - לית לן בה.

ולא אמרן אלא דליכא בי כנישתא אחרינא, אבל איכא בי כנישתא אחרינא - לית לן בה.

ולא אמרן אלא דלא דרי טונא ולא רהיט, ולא מנח תפילין, אבל איכא חד מהנך - לית לן בה.

תר"י: לפרש"י ז"ל אתיא מילתיה דר' יהושע בן לוי שפיר

אבל לפירוש רבינו יצחק ז"ל שמפרש דאחורי בית הכנסת ר"ל הצד שאין בה פתח קשה

רש"י במדבר פרק לד פסוק טו

קדמה מזרחה - אל פני העולם שהם במזרח, שרוח מזרחית קרויה פנים, ומערבית קרויה אחור...

רש"י במדבר פרק ב פסוק ג

קדמה - לפנים הקרויה קדם, ואיזו זו, רוח מזרחית. והמערב קרוי אחור:

רש"י שמות פרק כז פסוק יג

לפאת קדמה מזרחה - פני המזרח קרוי קדם, לשון פנים. אחור לשון אחורים, לפיכך המזרח קרוי קדם שהוא פנים, ומערב קרוי אחור, כמו דתרגם אונקלוס (דברים יא כד) הים האחרון ימא מערבא: